Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

1998 йил 1 май жума

Сотувда эркин нархда

№ 88 (1869)

КЕЧА ТОШКЕНТДА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ЎН БИРИНЧИ СЕССИЯСИ ОЧИЛДИ

БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ЎН БИРИНЧИ СЕССИЯСИ ТЎҒРИСИДА

АХБОРОТ

30 апрель куни Тошкентда биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн биринчи сессияси бошланди.

Сессияда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов иштирок этмоқда.

Мажлислар залида Вазирлар Маҳкамаси аъзолари, республика ташкилотларининг раҳбарлари, хорижий давлатлар дипломатик корпусларининг элчи ва вакиллари ҳамда республика ва хорижий оммавий ахборот воситалари мухбирлари ҳозир бўлдилар.

Сессияни Олий Мажлис Раиси Э. Халилов бошқармоқда.

Сессия иштирокчилари дастлаб Олий Мажлис депутатлари Замирахон Холматова ва Супон Тиллаев хотирасини бир дақиқалик сукут билан ёдга олдилар.

Олий Мажлис сессиянинг ишчи органи — котибиятни тузди.

Депутатлар Мандат комиссияси раиси Ш. Мирзиёевнинг маърузасини тинглаб, Олий Мажлиснинг янги сайланган депутатлари ваколатларини эътироф этиш ҳақида қарор қабул қилдилар.

Парламент аъзолари сессия ишининг кун тартибини тасдиқладилар.

Шундай кейин парламент Ўзбекистон Республикаси Конституциясига мувофиқ Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раиси Т.Камоловни Олий Мажлис Раисининг ўринбосари этиб сайлади.

Олий Мажлис Раисининг ўринбосари А. Қосимов Ер кодекси, қишлоқ хўжалик ширкати, фермер хўжалиги, деҳқон хўжалиги тўғрисидаги қонунлар лойиҳалари юзасидан маъруза қилди.

Ер кодекси лойиҳасининг иккинчи ўқишдаги муҳокамасида Фарғона вилояти Бағдод тумани ҳокими А. Абдусаматов, Қорақалпоғистон Республикаси Амударё туманидаги "Оқ олтин" жамоа хўжалиги раиси О.Ҳалимбетов, Андижон вилояти Қўрғонтепа туманидаги "Савай" агросаноат бирлашмасининг бош директори С.Исмоилов, Сурхондарё вилояти "Шерободсувқурилиш" тресги бошқарувчиси М.Бойкелдиев иштирок этди.

Қишлоқ хўжалик ширкати тўғрисидаги Қонун лойиҳасини муҳокама қилишда Тошкент вилояти Бўка тумани ҳокими Р.Обидов, Фарғона вилояти Фурқат туманининг Фурқат номидаги ширкатлар уюшмаси бошқаруви раиси М.Собиров, Наманган вилояти Поп тумани ҳокими Х.Талабоев, Самарқанд вилояти Нарпай туманининг Бобур номидаги агрофирмаси раиси С.Ҳабибов сўзга чиқди.

Фермер хўжалиги тўғрисидаги Қонун лойиҳасини муҳокама этишда Самарқанд вилояти Ургут туманининг Ҳамза номидаги агрофирмалар уюшмаси бошқаруви раиси Э.Отамуродов, Бухоро "Пахтасаноатсотиш" акциядорлик жамияти раиси М.Умаров, Андижон вилояти Жалолқудуқ тумани ҳокими М.Эгамова иштирок этди.

Деҳқон хўжалиги тўғрисидаги Қонун лойиҳаси муҳокамасида Қашқадарё вилояти Шаҳрисабз тумани ҳокими Ш. Алланазаров, Қорақалпоғистон Республикаси Тўрткўл туманининг ёпиқ турдаги "Шўрахон" қишлоқ хўжалик акциядорлик жамияти бошқаруви раиси А. Абдукаримов, Тошкент вилояти Чиноз туманининг Амир Темур номидаги фермерлар уюшмаси раиси Т.Ботиров, Сурхондарё вилояти ҳокимининг биринчи ўринбосари, вилоят қишлоқ хўжалиги бошқармаси бошлиғи А. Лапасов сўзга чиқди.

Депутатлар Ер кодексини тасдиқлаб, Қишлоқ хўжалик ширкати, Фермер хўжалиги, Деҳқон хўжалиги ҳақидаги Қонунларни ҳамда уларнинг кучга кириш тартиби ҳақидаги қарорларни қабул қилдилар.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов сессия иштирокчилари ҳузурида катта нутқ сўзлади. У қабул қилинган Ер кодекси ва бошқа Қонунларнинг агросаноат мажмуида ислоҳотларни бундан буён ҳам давом эттиришда муҳим аҳамият касб этишини алоҳида таъкидлаб, бугунги кунда қишлоқ хўжалик корхоналари ва ташкилотлари раҳбарлари, қишлоқ меҳнаткашлари, бутун Ўзбекистон халқи олдида турган янги вазифаларга батафсил тўхталди.

Президент депутатлар эътиборини ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш бўйича дастлабки ва кечиктириб бўлмайдиган вазифаларни амалга ошириш, ҳар бир гектар ердан олинадиган ҳосилдорликни кўтариш, фермер ва деҳқон хўжаликларини тараққий эттириш ва шу тариқа қишлоқ аҳолисининг доимий равишда иш билан таъминланишига эришиш зарурлигига қаратди.

Шундан кейин депутатлар Давлат ер кадастри ҳақидаги Қонун лойиҳасини биринчи ўқишда муҳокама қилишга киришдилар. Бу масала юзасидан Аграр, сув хўжалиги масалалари ва озиқ-овқат қўмитаси котиби П. Шаропов маъруза қилди. Мазкур ҳужжатни муҳокама этишда Самарқанд вилояти Жомбой тумани ҳокими К. Исроилов, Фарғона вилояти Қува туманининг Ш.Рашидов номидаги "Анор" жамоа хўжалиги бошқаруви раиси М.Сайфиддинова, Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институтининг кафедра мудири Ш. Йўлдошев, Наманган вилояти Мингбулоқ туманидаги "Истиқбол" жамоа хўжалиги бошқаруви раиси К. Иззатиллаев, Самарқанд вилояти Ургут туманининг Алишер Навоий номидаги халқ корпорацияси раиси А.Зиёев, Тошкент вилояти Паркент тумани ҳокими Т. Холтоев, Ўзбекистон Фанлар академияси Қўлёзмалар институти директори А. Қаюмов сўзга чиқди.

Депутатлар Давлат ер кадастри тўғрисидаги Қонун лойиҳасини биринчи ўқишда маъқулладилар.

Ўзбекистон Республикасининг Оила кодекси лойиҳаси (иккинчи ўқишда) ҳақида Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси раисининг ўринбосари Ф. Муҳиддинова маъруза қилди.

Сессия биринчи иш кунининг кечки мажлиси Оила кодекси лойиҳасини муҳокама қилиш билан бошланди.

Кодексни муҳокама қилишда "Оила" республика илмий-амалий маркази директори О. Мусурмонова, Фарғона давлат университети Тиббиёт маркази директори Ю. Нишонов, "Қизилқумнодирметаллолтин" концерни бошқаруви раиси Н. Кучерский, республика ёшларининг "Камолот" жамғармаси раиси Ҳ. Абдураимов, Қорақалпоғистон Республикаси Чимбой туманидаги марказий шифохона туғруқ бўлимининг бош шифокори Д. Тоғаниёзова, Хоразм вилояти Хонқа тумани ҳокими Қ. Ортиқов иштирок этди.

Депутатлар Ўзбекистон Республикасининг Оила кодексини тасдиқладилар. У 1998 йил 1 сентябрдан бошлаб кучга киради.

Иқтисодий ислоҳотлар ва тадбиркорликни ривожлантириш қўмитаси раиси А.Йўлдошев чет эл инвестициялари ҳамда чет эллик инвесторлар ҳуқуқларининг кафолатлари ва уларни ҳимоя қилиш чоралари тўғрисидаги қонунлар лойиҳалари ҳақида маъруза қилди.

Қонунлар лойиҳаларини муҳокама қилишда Сирдарё вилояти Ховос тумани ҳокими Р.Турдиев, "Файз" акциядорлик-холдинг компанияси бошқаруви раиси, бош директори М. Азимова, "Конструктор" илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси бош директори А. Ғуломмаҳмудов қатнашди.

Сармоялар ҳақидаги қонунлар лойиҳалари муҳокамаси якунида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов сўзга чиқди. У мамлакат иқтисодиётига хорижий капитални бундан кейин ҳам янада кенг жалб этиш, республиканинг бой хомашё салоҳиятини қайта ишлаш учун янги замонавий технологияларни жорий этиш, рақобатбардошли ҳамда жаҳон андозалари талабларига мос келадиган товар ва маҳсулотлар ишлаб чиқариш зарурлигини ҳар томонлама асослаб берди. Республикамизга хорижий сармояларни жалб этиш — иқтисодиётимизни ҳар томонлама ривожлантиришимиз, халқ фаровонлигини оширишимиз учун восита бўладиган омилдир, деб қайд этди давлатимиз раҳбари.

Депутатлар хорижий сармоялар ҳамда хорижий сармоядорларга бериладиган кафолатлар ва уларнинг ҳуқуқларини муҳофаза қилиш ҳақидаги қонунлар ҳамда бу қонунларнинг кучга кириш тартиби тўғрисидаги қарорларни қабул қилдилар.

Депутатлар Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси раиси Н. Исмоилов маърузасини тинглаб, иккинчи ўқишда кўриб чиқилган Ўзбекистон Республикаси Марказий сайлов комиссияси тўғрисидаги Қонунни қабул қилдилар.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг ўн биринчи сессияси ўз ишини давом эттирмоқда.

СУРАТЛАРДА: сессия пайти.
Р. ЖУМАНИЁЗОВ ва С. ЗУФАРОВ (ЎзА) олган суратлар.

Муҳаммад ЮСУФ

ФИДОЙИЛАР

Кубролардан қолгандир бу кўҳна куйлар,
Элим деган ҳар бандасин худо сийлар.
Ватан деса, икки қўллаб жонни тутган,
Фидойилар керак бизга, фидойилар!..

Кимга қўрғон — уларга кенг майдон тегар,
Мард мушкулни енгар, номард бўйин эгар.
Эрк деганга эр йигитлар жондош жигар,
Фидойилар керак бизга, фидойилар.

Номус учун номни эмас, руҳни ўстир,
Оғир кунда ёвдан қочган — ёвга дўстдир.
Юрт чорласа сувларни кеч,
ўтларга кир —
Фидойилар керак бугун, фидойилар.

Ким юрт ишқин жонларига жолар қилар,
Ким курашиб, кимлар тамошолар қилар.
Бир чивинга қанот бўла олмас кимлар...
Фидойилар керак бизга, фидойилар.

Кўринишдан тупроғидай оддий гоҳи,
Ердай хоксор, ердан узилмас нигоҳи.
Шердай наъра тортган аммо, керак чоғи,
Фидойилар керак бизга, фидойилар.

Юрт ишқида ёнмас юрак — юрак эмас,
Юрт қадрини билмаганлар керак эмас.
Эркка сажда қилмаганлар керак эмас —
Фидойилар керак бизга, фидойилар.

Миннати йўқ уйда ёвғон ош яхшидир,
Ёмон дўстдан йўлда ётган тош яхшидир.
Ёрилса ҳам эгилмаган бош яхшидир,
Фидойилар керак бизга, фидойилар.

Кўнгилда пок ният бўлса, нур булоғи,
Чўп минсангиз — Ғўрўғлининг арғумоғи.
Озод ўлка қалқонлари, қош-қароғи,
Фидойилар керак бизга, фидойилар!..

СЕССИЯ ЗАЛИДАГИ ЎЙЛАР

УЙҒОНИШ МУБОРАК, ЗАМОНДОШ!

Одам фаолият кўрсатаркан, яшаркан, албатта, у майсадан то самодаги булутларгача кўринмас ришталар билан чамбарчас боғлиқ. Улуғ шоир айтмоқчи, то кичик заррадан юпитергача ҳар сония хабардор бўламиз.

Яшаяпмиз — тасаввур қилаяпмиз. Тирикмиз — атроф-муҳит билан мулоқотдамиз. Жамиятда кечаётган жараёнларга бефарқ қарамаслик, ҳушёрликнинг ўзи ҳам мақсад ва манзилимизни тайин қилиб олганимизга ишорадир. Юртимиздаги ҳар бир янгилик ва ўсишдан фахрлансак, ифтихор этсак, муаммолар ечимини излаб, фидойилик қилсак, куйиб-пишиб, тиришқоқлик билан ҳар қандай ишга дахлдорлик ҳисси билан ёндашсак, демакки, юксалиш пиллапояларини босиб ўтаяпмиз. Улуғ мутафаккирлардан бири «Кеча эрта эди, эртага кеч бўлади», деганди. Шундай экан, бизнинг ҳар бир дақиқамиз ғанимат. Ҳаётни англаш, ўзликни таниш юртга, халққа нисбатан эзгуликлар қилиш, жамият ичра Мен деган улуғ тушунчани асраб, куч-қувватимизни келажак ёрқинлиги йўлида сафарбар қилиш ўтаётган кунларимизга мазмун ва моҳият касб этади.

Юртимиз озодлиги фикримиз, қарашларимизнинг озодлигидир. Шу замин меники, унинг ҳар бир қаричи учун жон нисор бўлсин, деган инсонлар сафи кенгаймоқда. Ортимиздан ҳур ва эркин авлодлар келмоқда. Уларга ишонса бўлади. Демак, бугунги ҳар қайси ўзгариш эртамизнинг нурли бўлиши, Ватанимизнинг гуркираб ўсиши учун замин яратяпти.

(Давоми 3-бетда).

МДҲ: АВВАЛ ИҚТИСОД, КЕЙИН СИЁСАТ

Хабар қилинганидек, Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов 28-29 апрель кунлари Россия пойтахтида бўлиб, МДҲ мамлакатлари давлат раҳбарлари кенгашининг навбатдаги мажлисида иштирок этди.

Москва саммити Ҳамдўстлик мамлакатлари ўртасидаги муносабатларда сиёсий-иқтисодий англашилмовчиликлар кўпайган, мезбон мамлакат ҳукуматида ўрин алмаштиришлар бошланган мураккаб даврга тўғри келди. Айрим мамлакатлар ҳудудидаги ҳарбий-сиёсий, ижтимоий-иқтисодий муаммолардан ташқари, давлатлараро муносабатлардаги таҳглик ҳам саммит кун тартибини, унга ёндашувни ўзгартириб юборди. Кўпчилик эътироф этганидек, Кишинёв учрашуви бесамар якунланган эди. Баъзи давлатларда юзага келган ижтимоий-сиёсий инқироз, иқтисодий қийинчиликлар МДҲ доирасидаги умумий ҳамкорликни, аниқроғи, интеграцияни иккинчи даражага қўйиб қўйди. Шундоқ ҳам сиёсий масалаларга кўп эътибор бериладиган МДҲ учрашувлари ушбу мойилликни янада кучайтирди. Москвадаги саммитда ҳам ана шундай — "галдаги" масалалар кўрилиши кутилган эди. Лекин...

МУДДАО ВА ИДДАО

Аслида МДҲга асос солишдан мақсад ўзаро иқтисодий интеграцияни ривожлантириш эди. Бу моҳиятан жуда тўғри, мантиқ ва ҳаётий тажрибалар нуқтаи назаридан қараганда оқил ва одил мақсад эди. Лекин, хайрли ниятга сиёсий тус бериб, ундан обрў орттириш, ўзининг ғаразли мақсадлари йўлида фойдаланишга уринган сиёсатчилар ҳам йўқ эмасди. МДҲ устидан назорат қилувчи тузилмалар барпо этиш, турли ҳарбий-сиёсий блоклар тузиш сингари фикрлар ҳам ўшалардан чиқди. МДҲга ташқаридан қараган киши эса уни ташкил этиш муддаоси ва ташкил этилгандан кейинги иддаолар уйғун эмаслигини яққол англайди. Бу борада Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов тутган нуқтаи назар ҳам ана шу номутаносибликни бартараф этишга қаратилган. Яъни, Ҳамдўстлик доирасида эркин савдо, ишлаб чиқариш ривожи, тенг ҳуқуқли иқтисодий шериклик муносабатлари қарор топишига шарт-шароит яратиб бериш лозим. Зотан, бозор муносабатларига ўтиш даврида иқтисодиётни оқсатиб қўймаслик, оддий фуқаролар турмушига зиён етказмаслик, қолаверса, мамлакатлараро муносабатларга путур кетмаслиги лозимлиги аён. Лекин шу вақтгача айримларнинг иддаоси ўзгача бўлиб келди. Кишинёв учрашуви кўпчиликни қониқтирмаганининг бош сабаби ҳам шунда.

Москва саммити илгариги учрашувлардан шуниси билан фарқланадики, унда оз масала кўрилган бўлса-да, мулоқотлар амалий тус олди. Яъни, у номигагина ўтказилмади. Билъакс, кўрилган масалалар энг долзарб, энг муҳим экани аён бўлди.

Дастлаб МДҲ мамлакатлари давлат раҳбарлари кенгашининг раиси масаласи муҳокама этилди. Натижада Россия Президенти Б.Елциннинг ушбу лавозимдаги ваколатини 2000 йилга қадар узайтиришга келишиб олинди. Бунинг сабаблари бор, албатта. Собиқ иттифоқ парокандаликка юз тутганидан кейин унинг таркибидаги ҳар бир мамлакат мустақилликни қўлга киритди. Б.Елцин бу ташаббусларни қўллаб-қувватлади, давлат қурилишининг демократия тамойилларига асосланган йўлини эътироф этди. Унинг давлат раҳбарлари кенгашига раислик қилиши МДҲ аъзоси бўлган мамлакатлар, хусусан Ўзбекистон тутган нуқтаи назарга ҳам уйғун. Зеро, Президентимиз таъкидлаганидек, биз Б.Елцин бошчилигидаги Россия тарафдоримиз.

Ташкилий масалаларга таллуқли яна бир муҳим воқеа Ўзбекистон Бош вазирининг МДҲ мамлакатлари ҳукумат раҳбарлари кенгаши раиси этиб тайинланганидир. Учрашув ниҳоясида таъкидланганидек, МДҲнинг юқори органлари раҳбарлари илгари фақат Россиядан сайланар эди. Шу боис келишувга биноан ҳукумат раҳбарлари кенгашининг раиси этиб Ўзбекистон Бош вазири Ў. Султонов тайинланди. Бу мамлакатимизга кўрсатилган эҳтиром ва ишонч, шунингдек, Президент Ислом Каримов раҳнамолигида амалга оширилаётган ислоҳотлар самараси, давлатимиз раҳбари юритаётган оқилона сиёсатнинг эътирофи, Ўзбекистоннинг нуфузи кескин ўсганлигидан далолатдир.

МДҲ ижроия кенгаши котиби этиб, Россия хавфсизлик кенгаши котибининг собиқ ўринбосари Б.Березовский тайинланди.

Москва учрашувини аввалги саммитлардан ажратиб турадиган яна бир муҳим жиҳат — мулоқотлар, баҳс-мунозаралар ниҳоясида энди учрашувларда биринчи навбатда иқтисодиёт соҳасидаги ҳамкорлик билан боғлиқ масалаларни муҳокама этишга келишиб олинди. Тенглик, ўзаро ҳурмат асосига қурилган иқтисодий муносабатлар сиёсат борасидаги мулоқотлар учун асосий пойдевор ва мезон бўлади.

"ЕТТИ ЎЛЧАБ БИР КЕС"

Бу борада Ўзбекистон Президенти Ислом Каримов илгари суриб келаётган ғоялар нечоғли муҳим аҳамият касб этаётганига алоҳида тўхталиш жоиз. Давлатимиз раҳбари МДҲга асос солинганидан буён, бу тузилма доирасида биринчи навбатда иқтисодий ҳамкорлик масалалари устувор бўлишига эътибор қаратиш лозимлигини таъкидлаб келади. Зотан, мустақил Ўзбекистон тараққиётининг Ислом Каримов томонидан белгиланган беш тамойилидан биринчиси ҳам иқтисоднинг сиёсатдан устуворлигидир. Шу маънода Москва учрашувида эришилган келишувда давлатимиз раҳбарининг ҳиссаси салмоқли. Дарҳақиқат, бундай муносабатларда иқтисод сиёсатдан устун тургандагина тенг шериклик қарор топади, давлатларнинг суверенитети, миллий ғururига, лўнда қилиб айтганда, мустақиллигига зиён-заҳмат етмайди.

Саммитда хавфсизлик ва барқарорлик, МДҲга аъзо айрим мамлакатлар ҳудудидаги ҳарбий-сиёсий низоларни бартараф этиш, илгариги учрашувларда имзоланган ҳужжатларни ҳаётга кенг тадбиқ этиш, уларнинг самарадорлигини ошириш масалаларига ҳам эътибор қаратилди. Президент Ислом Каримов Москва сафари олдидан журналистларга берган интервьюсида Ҳамдўстлик доирасида 1300 га яқин ҳужжат имзолангани, лекин уларнинг 10 фоизигина барча аъзо мамлакатлар томонидан мақбул, деб топилганини айтди. Яъни, 12 аъзо мамлакат давлат раҳбарларининг барчаси имзо чеккан ҳужжатлар сони 130 га боради, холос. Ўртадаги номутаносибликни изоҳлашга эса ҳожат бўлмаса керак. Шу боис, мамлакатлар ўртасида муайян ҳужжат имзоланар экан, у ҳар бир давлат манфаатига мос келиши, барча учун мақбул бўлиши мақсадга мувофиқдир. Қисқа қилиб айтганда, давлатлараро ҳужжатларни тайёрлаш борасида "етти ўлчаб бир кес" иборасига амал қилингани маъқул.

Москва учрашуви шуни кўрсатдики, Ўзбекистон тутган йўл демократия тамойиллари, ўзаро ҳурмат ва ишончга асосланган муносабатларни ҳар томонлама рағбатлантиради. Давлатимиз раҳбарининг одил ва изчил сиёсати МДҲ мамлакатлари раҳбарларини Ўзбекистон нуқтаи назарини инобатга олишга ва у ҳақда жиддий мушоҳада юритишга ундаши шубҳасиз. Бўлиб ўтган саммит Ўзбекистон раҳбарияти юритаётган сиёсат, нуқтаи назар нечоғли тўғрилигини яна бир бор тасдиқлади. Учрашув натижаларидан хулоса сифатида айтиш керакки, МДҲ бундан буён янгича руҳда фаолият кўрсатиши мумкин. Саммит сўнггида журналистлар билан бўлиб ўтган учрашувда таъкидланганидек, шу йил ёзда МДҲ мамлакатлари давлат раҳбарлари кенгашининг мажлиси бўлади. Навбатдан ташқари ўтказилажак ушбу учрашувда Ҳамдўстликни тубдан ислоҳ қилиш масаласи муҳокама этилади. Бинобарин, Москва учрашуви МДҲ тарихида янги даврни бошлаб берадиган саммит бўлиб қолса, ажаб эмас.

* * *

29 апрель куни Президент Ислом Каримов Тошкентга қайтиб келди. Пойтахт аэропортида давлатимиз раҳбарини Олий Мажлис Раиси Э.Халилов, Бош вазир Ў.Султонов, Бош вазирнинг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков, шаҳар ҳокими К.Тўлаганов ва бошқа расмий кишилар кутиб олди.

Кутиб олувчилар орасида Россиянинг мамлакатимиздаги Фавқулодда ва Мухтор элчиси А.Пацев ҳам бор эди.

Анвар БОБОЕВ,
ЎзА махсус мухбири.
Тошкент—Москва—Тошкент.

САОДАТНОМА

ЭЪТИҚОД ЙЎЛИ

Эътиқодсизлик инсон учун энг оғир дард. Эътиқодини йўқотган одам ўзлигини йўқотади. Бундай одамда фақат сурат қолади, сийрати эса тобора хиралашиб, нур ўрнини зулмат қоплаб, инсон руҳияти ўз яхлитлигини қўлдан бой бера бошлайди. Ичкиликка берилиш, турли ювуқсиз ишларга бош қўшиш, ҳеч нарсадан ҳазар қилмаслик, лоқайдлик, маънавий қадриятларга беписандлик, на ўзга қадрини, на ўз қадрини билмаслик эътиқодни йўқотишдан бошланади.

Эътиқод йўқолса шахс йўқолади, миллат йўқолади. Шу сабабли эътиқодни шахс маънавиятининг умуртқа поғонасидир, десак муболаға бўлмайди. 70 йиллик тоталитар тузум қарамлиги даврида ўзбек миллати бошига тушган энг оғир фожеа — айни шу «умуртқа поғонаси»га шикаст етказилиши бўлди.

Оллоҳга минг шукрлар бўлсинки, тоталитар тузум ичидан емирилиб, парчаланди, айни ёлғон эътиқод гумроҳлиги бу тузумни аввал бошдан ҳалокатга маҳкум этди. Биз бугун мустақил Ватан эгаси бўлган мустақил эл, мустақил миллатмиз. Ўз асрий қадриятларимизни қайта топмоқдамиз. Динимизга, маънавиятимизга қайтмоқдамиз.

Ҳаёт мураккаб. Жаҳон сиёсати турли йўналишдаги кучларнинг ўзаро ниҳоятда чигал муносабатлари асосига қурилган. Ёшларимизда ғайрат бор, келажакка, ҳақиқатга интилиш бор. Аммо ҳаёт тажрибаси кўпинча етарли эмас, ҳаётий билимлар нотўкис, муаммоларни бир зарбада ҳал қилиб ташлаш истаги кучли. Натижада, баъзан яхшини ёмондан, дўстни душмандан, ҳақни ботилдан, теранликни юзакиликдан ажрата олмай қолиш хавфи туғилади.

Эътиқод масаласида ушбу хатарлар жуда оғир оқибатларга олиб келиши мумкин. Чунки эътиқод жуда қудратли куч. Эътиқод эгасини енгиб бўлмайди. Агар бу йўлда янглиш кетилса, унинг оқибатини ўнглаш ҳам осон кечмайди. Демак, маънавий тарбия, биринчи навбатда, ёшларда эътиқодни тўғри шакллантиришдан бошланар экан.

Маънавий камолот йўли — чинакам эътиқодни шакллантириш йўлидир. Бу йўлда ёшларга, бир томондан, устоз-мураббийлар раҳнамолиги зарур бўлса, иккинчи томондан, ҳар бир шахснинг ўз изланишлари охир-натижада ҳал қилувчи аҳамиятга эга-

дир. Чунки эътиқод маслаҳат ёки насиҳат билан эмас, ички интилиш, шахснинг ўз маънавий эҳтиёжи йўлидаги астойдил уринишлари натижасида пайдо бўлади.

Ислом дини — миллатимизнинг минг йиллик эътиқоди. У Оллоҳ каломи бўлмиш илоҳий китоблардан сарчашма олади. Аммо Оллоҳ ҳақиқати сирли хазинадир. Унинг калитини биринчи дуч келган киши дабдурустдан топиб, дарҳол бутун маънавий бойликларни қўлга киритиши эҳтимолдан йироқдир. Сизу биздан илгари ҳам минг йил давомида аждодларимиз бу ганжина эшикларини бир-бир очиб, тобора ичкари кириб борганлар, маънавий бойликлардан баҳраманд бўлганлар. Улар ўзлари топган ўша бойликларни беҳуда сарф қилиб юборганлари йўқ, ўзлари билан олиб кетган ҳам эмаслар. Барчасини биз келажак фарзандларига мерос қилиб қолдириб кетганлар. Ўша меросгина биз учун Оллоҳ ҳақиқатини чуқур англаб етиш йўлини кўрсата билиши мумкин. Бу ниҳоятда хайрли ўзгариш, эзгу йўналишдир. Аммо шу билан бирга бу йўлда жиддий хавфлар ҳам пайдо бўлаётганлигидан кўз юммаслигимиз керак. Чунки мустақил Ўзбекистон ёшлари онгида бўлаётган ўзгаришларни, уларнинг эзгу интилишларини дўст ҳам кўриб турибди, душман ҳам. Эътиқод жуда буюк қудрат, унинг асосида тарихда улуғ ўзгаришлар амалга оширилган. Шундай экан, бугунги ёшлар эътиқоди қайси йўналишга солинса, мамлакат келажаги ҳам шунга мувофиқ ривож топади. Буни холис инсонлар ҳам кўриб-билиб турипти, ғаразли кучлар ҳам. Биз агар бу ишда озгина бепарволик кўрсатсак, муайян ғараз йўлини тутган кучлар айни нозик жабҳани эгаллаб олишга, ўз қасдларига буриб юборишга уринишлари эҳтимолдан холи эмас. Мустақиллигимизнинг биринчи йилларида ҳам шундай уринишлар бўлган эди, бугунги кунда яна янги хуружлар сезилмоқда. Уларнинг қандай даҳшатли оқибатларга олиб келиши мумкинлигини қўшни юртларда, жаҳоннинг бошқа минтақаларида рўй бераётган фожиали воқеалар яққол кўрсатиб турипти. Ёшларга мурожаат қилиб айтгим келадики, аждодларимиз ибратини унутмайлик, эътиқодга муносабатда уларнинг меросларидан бугунги кунимиз учун мувофиқ хулосалар чиқарайлик.

Аввало, ислом Ҳақ дин, уни аждодларимиз араб қиличидан қўрққанидан ёки моддий ваъдаларига қизиққанидан эмас, чин дилдан ўрганиб, тушуниб, эски ботил эътиқодлар билан қиёслаб, афзаллигига ишонч ҳосил қилгач, ихтиёрий қабул қилган эканлигига иймон келтирмоғимиз керак. Бу хусусда «совет» атеистик тарғиботи олға сурган даъволар тарихий фактларни атайин ғаразли талқин қилиш асосида ўйлаб топилгандир. «Ло икроҳа фи-д-дин» дейилади Оллоҳнинг китобида. «Динда зўрлаш йўқ» дейилиши фақат шиор эмас, балки эътиқод инсон иродасининг ихтиёридаги нарса эканлиги, мажбуран «юқтириладиган» нарса эмаслигини эътироф этишдир. Имом Бухорий «Жоме ас-саҳиҳ» («Ишончли тўплам»)ни тамаъ умидида, ёки бировга яхши кўриниш учун яратмаган. Пайғамбаримизнинг юз минглаб ҳадисларини ёд олиш, уларнинг «заиф» ва «саҳиҳ»ларини ажратувчи илмий асосларни ишлаб чиқиш фақат улуғ эътиқод қудрати билан амалга ошиши мумкин. Маҳмуд Замаҳшарийнинг жаҳонда Қуръони каримга энг мукаммал ва дақиқ тафсирлардан бўлмиш «ал-Кашшоф» асари ҳам ана шундай иймон эгасининг маънавий маҳсулидир. Бундай мисоллар миллий маънавиятимиз тарихида беҳисоб.

Муқаддас китоб Қуръони карим ўзидан олдин нозил этилган «Таврот», «Забур», «Инжил» китоблари билан тарихий тадрижийликда узвий бирлик ҳосил қилганлиги Оллоҳнинг каломи билан неча марта таъкид этилган. Иброҳим, Мусо, Исо алайҳиссаломлар Муҳаммад (САВ) каби Оллоҳнинг расуллари ва уларни бир-биридан устун қўйиб бўлмаслиги ҳам Қуръони каримда қайд этилган. Демак, аждодларимиз эътиқоди бутун инсониятга алоқадор теран илдизлардан қувват олади. Агар биз бугун бир динни иккинчисига зид қўя бошласак, яна нифоқ уруғини сочамиз.

Иккинчидан, аждодларимизнинг тавҳид эътиқодини идрок этиш йўлидаги саъй-ҳаракатларини муайян босқичларга ажратиб ўрганишга уринсак, ажиб ҳақиқатлар кўзга ташланиб боради. Миллатимизнинг бу йўналишдаги маънавий камолоти муайян маънода ҳар бир шахснинг ўзлигини таниш йўли билан ўзига хос мутаносиблик касб этади.

Эътиқоднинг такомилида ибрат ҳамда илмнинг аҳамияти юксакдир. Шу нуқтаи назардан миллат ва шахс эътиқодининг шаклланишида биринчи қадамни ибрат босқичи деб қарасак, иккинчиси илмдир. Ислом маънавиятида тарихан биринчи босқич пайғамбаримиз ҳазрати Муҳаммад (САВ) ҳадисларини пухта ўрганиб чиқиш асосида шакллантирилган ислом ахлоқи ва сунна ибрати бўлса, илм босқичи кейинги бир неча асрларда минтақа олимларининг фидокорона саъй-ҳаракатлари билан амалга ошди. Бу даврда Калом ва фиқҳ, фалсафа ва тарих, сиёсат ва ахлоқ борасида қўлга киритилган оламшумул ютуқлар миллий маънавиятимизни дунёга танитди, илм ва эътиқод уйғунлигини ҳосил қилди. Тавҳид эътиқоди илмий тафаккур даражасига кўтарилди. Аммо аждодларимиз бу босқичда ҳам тўхтаб қолмадилар. XII-XIII асрларда турли тасаввуф тариқатлари шакллана бошлади. Сўфийлар ҳақиқатни фақат пайғамбарлар ибрати ва илмий таҳлил даражасида англаб етишни етарли деб билмадилар, улар ислом маънавиятининг асоси бўлмиш илм ва амал бирлигига алоҳида эътибор қаратдилар.

Ислом маърифатига энди кириб кела бошлаган баъзи ёшларимиз ёки тор фикрли ақидапарастлар исломда илм ва амал бирлигини фақат анъанавий исломий ибодатларга қатъий риоя қилиш маъносида тушунадилар. Албатта, ислом эътиқодида Оллоҳ буюрган фарз амаллар мавжуд. Аммо беш вақт намозга инсон умридан бир кеча-кундузда нари борса, 1-1,5 соати сарф бўлади. Рўза фарзи 1 йилда 1 ой, Ҳаж амали қудрати етган одамга умрида бир марта насиб этса, иншооллоҳ. Аммо йил — 12 ой, бир кеча-кундуз 24 соатдан иборат-ку. Шу туфайли ҳазрати Хожа Баҳоуддин «Ибодат 10 қисм, унинг 9/10 бўлаги ҳалол ризқ топиш, қолгани ўзга ибодатлар», демишлар.

Орифлар даражасида масалага ёндошилса, инсоннинг бутун ҳаёти, хатти-ҳаракати ягона Ҳақ ибодатидан таркиб топмоғи керак. Ўзимиз ва оила аъзоларимизни ҳалол меҳнат билан ризқлантирмоқ — энг улуғ ибодат, миллат ва Ватан олдидаги, башарият ва она-табиат олдидаги инсоний масъулиятимизни теран англаб, ҳаётимизни шунга мувофиқ қурмоқ — Ҳақ олдидаги фарз ибодатимиз эмасми? Кимлар учундир беш вақт намозни ўз вақтида ўқиб қўйиб, қолган вақт дуч келган бозорда ундан олиб, устига беш сўм қўйиб, бунга пуллаб, топган пулидан бир қисм масжидга эҳсон қилиб, буёғига энди Оллоҳнинг жаннатидан умидвор бўлиб юрса ҳам бўлаверар, балки. Аммо миллий маънавиятимиз анъаналари, Оллоҳга беадад шукрким, бу даража ғариб эмас. Ким агар Қуръони карим ва ҳадиси шарифни аслида ёки таржимада бир қур кўздан кечириб, илмим комил бўлди деб ҳисобласа ёки намоз ва рўза билан Ислом амалини мукаммал бажардим деб хаёл қилса, ўзи билади. Аммо бу даражадаги ислом маърифати билан ўзини бошқалардан устун қўйиб, кибрга берила бошласа, ҳатто аждодларимиз меросига, башарият ҳосил қилган беҳудуд маънавий бойликка беписандлик билан муносабатда бўлса, бу унинг ақли ва руҳидаги маънавий ноқислик аломати бўлмайдими? Агар бу маънавий ноқислик асосида ўзгаларга зулм, ғаразли ниятлар ҳаракати бошланса жамият тараққиёти учун жиддий хавф пайдо бўлади. Аммо ўзингни бошқалардан кўра тақводорроқ, ёки очиқроқ айтганда, «Оллоҳга яқинроқ» деб билиш ва шу асосда ўзгаларга муомалада бўлиш асли ислом одобига ҳам, инсонийликка ҳам тўғри келмайди. Ҳақ йўлида, илм ва маърифат, эл ва улус манфаати, Ватан ободлиги йўлида ҳар қанча мушкулликларга бардош бериб, уларни сабр ва эътиқод қудрати билан енгиб ўтиш ибрати миллий маънавиятимизда бизга тасаввуф устозларидан меросдир. Нажмиддин Кубро Ватан ҳимоясида жон берган бўлса, Аҳмад Яссавий эл ва улус маърифати учун риёзат чекди. Абдуҳолиқ Ғиждувоний, Баҳоуддин Нақшбанд каби буюк аждодларимиз ўзларининг бутун яшаш тарзи, ҳаётга муносабати билан авлодларга ибрат бўлдилар.

Нақшбандия ҳикматларини чуқур тушуниб ҳаётга тадбиқ этиш натижасида миллий маънавиятимиз янги босқичга кўтарилди. Ушбу босқични Алишер Навоий ибораси билан «Мажоз тариқи» босқичи деб аташ мумкин. Бу босқичнинг асосий қадрияти меҳрдир. Бу босқич моҳияти кўпроқ бадиий адабиётда, айниқса, Алишер Навоий ижодида ўз аксини топди. Ислом маънавиятида юксак маънодаги бадиий адабиёт тавҳид ҳақиқатини англаб етишда ўз мавқеи ва аҳамиятига эгадир. Мумтоз адабиёт шунчаки «кўнгил хуши» эмас, Борлиқ ҳақиқати ва Инсоннинг Ҳақ олдидаги масъулияти ҳақида жиддий мулоҳазалар, мустақил тафаккур ва иймон асосида қилинган мушоҳадалар маърифат мактабидир. «Хамса» туркумининг пайдо бўлиши бежиз эмас. Беш вақт намозни ҳам исломда «ал-хамсату» дейилади. Алишер Навоий асар хотимасида «Хамса» достонларини беш вақт намозга қиёс этган. Инсоннинг Ҳақ олдидаги масъулияти бу босқичда моддий борлиқнинг ҳар бир унсури, ер ва сув, ҳар бир кўкат ва бута, ер юзида халифа қилиб яратилган ҳар бир инсонни эъзозлаш, уларни тушунишга интилиш, шахснинг ҳаётдаги ҳар бир қадамига масъулият билан ёндашуви маъносида талқин этилган. Тавҳид эътиқоди бу босқичда ибрат, илм, риёзат даражаларидан юксалиб, Ҳақ йўлида Меҳр масъулиятига айлангандир. Алишер Навоийнинг «Хамса», «Лисон ут-тайр» достонлари, «Маҳбуб ул-қулуб» рисоласи мазмуни ўқувчини шу юксак Меҳр масъулиятига ошно этади. Айниқса, «Лисон ут-тайр»-даги шайх Санъоннинг тарсо маликасига ишқи ушбу Меҳр босқичи моҳиятини ёрқин гавдалантириб берувчи бадиий тимсолдир.

Хулоса қилиб айтганда, миллий маънавиятимизда аждодларимиз босиб ўтган эътиқод йўли бугун биз учун ҳам намуна бўлмоғи керак. Ҳақ эътиқоди ибрат, илм, риёзат ва меҳр босқичларидан кўтарилиб борар экан, инсон маънавий камолоти ҳам юксалиб бораверади. Бу босқичларан бири кам бўлса, маънавий комиллик, жумладан, эътиқодда ҳам мукаммаллик бўлмайди. Эътиқод ва жаҳолат, эътиқод ва ғараз, эътиқод ва инсонга зулм бир-бирига зид нарсалардир. Аждодларимиз васияти бу.

Муҳаммаджон ИМОМНАЗАРОВ,

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академияси «Миллий маънавият» кафедраси мудири, филология фанлари доктори, профессор.

ТАФАККУР ЖИЛОЛАРИ

Ўйламай сўйлаган охирида пушаймон бўлур, ўйлаб андиша билан сўйлаган саломат бўлур.

Яҳё Бин МУОЗ

* * *

«Ҳаёт — илмда, роҳат —
маърифатда, завқ — зикрдадир.

Боязид БИСТОМИЙ

* * *

Агар бир киши йигирма йил нифоқ шевасига қадам босса-ю, кейин бир соатча бир мусулмон биродарининг манфаати учун қадамини орқага босса, бу ҳол олтмиш йил ихлос ила тоат қилмоқдан яхшидир.

* * *

Оқилларнинг яхшироғи улдурки, тавфиққа
муваффақ бўлгай.

* * *

Тоатларнинг ёмони улдурки,
унда ужб (манманлик) қилгай.

* * *

Ёмонликларнинг яхшироғи улдирки,
унинг ортидан тавба қилгай.

* * *

Ҳар кимки адабдан маҳрум қолди,
барча яхшиликлардан маҳрум қолди.

Ибни АТО

* * *

Бир кун Ибни Ато ҳазратлари
ёронларидан сўради:
— Одам юксак мартабага қайси
нарса билан эришгай?
— Кими тоат билан, кими мужоҳада билан, кими риёзат билан, кими садақа ва эҳсон билан... — дедилар. Ибни Ато ҳазратлари эса:
— Яхши феъл-хўй билан эришгай, — деди.

* * *

Жўнайд (Ҳазрати шайхул машойих Жўнайд Бағдодий — тақ.)*нинг бир муриди бўлиб, уни жуда севар, бошқа муридлар уни ёқтирмас эди. Муридларнинг бу ҳоли Шайх ҳазратларига маълум бўлди.*

Хизматкорига буюриб, йигирмата қуш келтиртириб, ҳар бир муридига биттадан берди.

— Ҳар бирингиз бу қушларни ҳеч кимса кўрмайдиган хилват бир жойда бўғизлаб келтиринг.

Ҳаммаси қушларни кимсасиз бир жойда сўйиб, келтиришди. Ёлғиз ўша мурид қушни сўймасдан шундоқ келтирди. Жўнайд:

— Нечун бўғизламадинг? — деди.

— Султоним, сиз қушларни ҳеч кимса кўрмайдиган ерда сўйишни буюрдингиз, мен кимсасиз бир жой топа олмадим. Ҳамма жойда Ҳақ таолони ҳозиру нозир кўрдим, — деди. Жўнайд:

— Кўрдингизми, қандоқ фаросати бор! — деди. Барча муридлари унинг фарқига иқрор бўлдилар.

(Фаридиддин Атторнинг "Тазкират-ул авлиё" китобидан)

Қадим-қадим
минорлардай
Барҳаётдир
орзулар.
Оқ қўйлаклар
ифоридай
Навқирондир
туйғулар.

МУЛОҲАЗА

САХОВАТМИ ЁКИ МИННАТ?

Жойларда эҳсон тўйлар ўтказиш русум бўлди. Моддияти бундоғроқ оилаларнинг болаларига суннат тўйлар, камхарж ўғлонларнинг никоҳ кечаларини ўтказиб бериш одатга кирди. Астойдил елиб-югурадилар, талай пул сарфлайдилар, бир неча кунги умрларини шу тўйга бағишлайдилар. Сайлга йиғилгандек оломон йиғилади. Тўйнинг доврuғи кўз-кўз қилинади. Фалонча эҳсон қилдик деб, баланд овозда эълон қиладилар! Бу ҳисобот эмас, бу миннат, бу мақтанишдир.

Ниятингиз бева-бечоранинг кўнглини кўтариш эди, шундайми? Сиз уйлантирганингиз шу йигитлар, анови қўли ҳалолланган болаларнинг оиласи қониқиш ҳосил қилди деб ўйлайсизми, келинг, уларнинг руҳиятига бир кириб кўрайлик.

Мана, ўша «тўполон» тўйингиз. Келин-куёвлар қатор туришибди. Айтингчи, телекамерага тушаётган куёв йигитларнинг биронтасини чарақлаган, мамнун ҳолда кўрганмисиз ҳеч? Келиндан ҳам куёв эгилганроқ. Тинмай кўзларини олиб қочади.

Сиз ўзингизнинг никоҳ тўйингизни шукуҳ билан эслайсиз. Бу йигитлар учун ўша тўй оғриқли кундир. Қачон эсласа кўнгли вайрон бўлади.

Қўли ҳалолланган болакайларга келсак, тўйбола бир думаласа, ўн беш ёш бўлади. Бир жўраси ғўрлик қилиб, «Ошна, суннат тўйингни кўплашиб ўтказишган эканми?» деб юборса!

Хўш, бундан чиқди, яхшиликларни тўхтатайликми, дея гина қиларсиз? Йўқ, аксинча. Иложини топсангиз, уч карра оширинг. Аммо овоза қилмай, вакиллар билан ўша хонадонга бориб, тўйингизга қўшганимиз шу дея, топшириб чиқинг. Ўзи сарфлаб, ўзининг номидан ош берсин. Ана ўшанда унга қувонч, сизга савоб теккусидир.

Ўзингиз билмай, устмауст гуноҳлар қиласиз: бизнинг миллатда ҳали туғилмаган боласига «уй солай, ўғил кўрсам, шу ерга келин олай, меҳмонларни шу остонада кутай» дейдилар. Сиз эса кўчалару гузарларда дастурхон ёздирасиз.

Бу тадбирлар ортидан келаётган яна бир нохушлик шуки, «Фалончи мендан ҳам харобми, нега менинг эмас, унинг ўғлини уйлантирасиз?» дейдиганлар пайдо бўляпти экан. Бу инсоний, миллий ғурурга путур етишидир! Бу ўзлигини йўқотишдир. Нафақат олувчи, ҳатто эҳсон берувчининг ўзи ҳам кичрайиб, эҳсоним қаттиқ ботмадими деб, мустарликда туриши керак. Нега менга эҳсон қилмаяпсан деб, юз юладиганларнинг пайдо бўлиши маънавий забунликдир. Бунга биз сабабчи. Раҳбар бўла туриб, бировга қилган яхшилигимизни уялмай миннату реклама қилаверсак... Қарабсизки, кимлардир эҳсонни сўраб олиш ҳам уят туюлмай қолди. Кўтарган «ҳосил»имиз шу!

Мушкулларимиз осон бўлсин, топганимиз савоб бўлсин десак, буюк бир маънавий қадриятимизга амал қилайлик. Ўнг қўлимиз берганини чап қўлимиз билмасин.

Турсуной СОДИҚОВА, республика «Маънавият ва маърифат» жамоатчилик марказининг бўлим мудири.

Ажабо!

ОНА ТИЛИ «ЎҚИТИЛМАДИ». АДАБИЁТ ҲАМ...

Билмадик, балки бир тасодиф туфайли бу «гувоҳнома» қўлимизга тушмаганида бунчалик куйинмасдик, тўғриси, ёқа ушламасдик.

Энди бор гапни эшитинг: Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлигининг **«Таянч маълумот тўғрисида»**ги гувоҳномаси (O'R-D № 143551) Қашқадарё вилояти Китоб туманидаги Лев Толстой номли ўрта мактаб томонидан ўқувчи Наима Жалиловага берилган. Гувоҳномадаги ўқув фанларига қўйилган баҳоларга нигоҳ ташлаймиз:

«ОНА ТИЛИ	***ЎҚИТИЛМАДИ***
АДАБИЁТ	***ЎҚИТИЛМАДИ.»***

Кўзларимизга ишонмадик. Тўрт-беш киши бўлиб кўздан кечирамиз. Йўғ-е, наҳотки? Охири ўқувчининг ўзидан сўрадик: «Нима, балки адашиб нотўғри ёзиб қўйгандир?» У чуқур хўрсиниб, истиҳола билан «дарслар ўтилмаган-да»... деди. Сўнг яна бошқа фанлардан олган баҳоларини кўрдик:

«РУС ТИЛИ ВА АД.	***4 (ЯХШИ)***
НЕМИС ТИЛИ	***4 (ЯХШИ)»***

Яна қандай изоҳ керак?

Ахир, она тилимиз давлат тили мақомини олганига тўққиз йил тўлаётир. Ўзбекистонимиз эса озодликнинг еттинчи баҳорини кутиб олди. Дунёда ўз ўрнимиз, ўз сўзимиз бор, деб ғурурга тўлиб юрибмиз. Қанча оламшумул воқеаларнинг шоҳиди бўлиб турибмиз. Қолаверса, халқ таълими соҳасида, ўқиш ва ўқитишнинг самарадорлигини янада ошириш мақсадида дунёвий мезонлар асосида Кадрлар тайёрлаш бўйича Миллий дастур ҳамда «Таълим тўғрисида»ги қонуннинг қабул қилиниши, шунингдек, шахсан йўлбошчимизнинг кўрсатаётган ғамхўрликлари замирида эртанги авлод тақдирига қайғуриш ҳисси устувордир.

Халқ орасида шундай нақл бор: «Мен не дейман, қўбизим на дейди?» Бу ачинарли (кулгули эмас!) аҳволни қандай баҳолаш Халқ таълими вазирлиги, қолаверса, Қашқадарё вилоятидаги масъул раҳбарлар ҳукмига ҳавола.

Лекин яна бир хавотиримиз бор: ўтган йили худди шу мактабнинг тўққизинчи синфини 26 нафар йигит-қиз «Она тили ва адабиёти»сиз тамомлабди. Бу йил-чи? Ўрта мактабнинг тўла курсини битирган китобликлар ўқув юртларига кираётганларида... қандай фандан имтиҳон топширишар экан?! (Маълум бўлишича, яқин йиллар орасида бу мактабни битирганлардан мамлакатимиз олий ўқув юртларига ҳеч ким ўқишга кирмаган).

Озод КАРВОН.

R.S: Кеча Китоб тумани халқ таълими бўлимига қўнғироқ қилдик. Бўлим мудири йиғилишга кетган дейишди. Услубчилардан бирининг айтишича, Лев Толстой номидаги ўрта мактаб директорининг мутахассислиги Она тили ва адабиётидан экан!..

УЙҒОНИШ МУБОРАК, ЗАМОНДОШ!

(Давоми. Боши 1-бетда).

Дарвоқе, бугун Ватанимизда нималар содир бўлмоқда?

Кеча мамлакатимиз Олий Мажлисининг XI сессияси иш бошлади. Депутатлар жаҳоний тажриба ва тартибларга хосу мос, етук тафаккур чиғириғидан ўтказилган ўта долзарб масалалар юки ортилган қонун лойиҳаларини қабул қилишмоқда. Бу дегани, пишиб етилган лойиҳалар қонун сифатида эътироф этилади ва амалий кучга эга бўлади. Шу муносабат билан биз депутатларимиздан айримларининг дил сўзларига қулоқ тутдик.

Мусажон ИСМОИЛОВ, 193-Қува сайлов округидан депутат:

— Агар эътибор берган бўлсангиз, Президентимиз қишлоқ хўжалигидаги ислоҳотларга қаратилган қонун лойиҳалари юзасидан билдирган фикрларида уларнинг сифатлари сирасига мулк, эгалик тушунчаларини ҳам киритдилар. Ушбу қонунлар, дарҳақиқат, деҳқонларни ҳақиқий мулкдорларга айлантиришга, уларда эгалик ҳис-туйғусини шакллантиришга хизмат қилади. Инсон психологиясидан маълумки, ҳар қандай мулкдор, энг аввалс, ихтиёридаги мулкни асраб-авайлаш, уни янада кўпайтиришга ҳаракат қилади. У бойигани сайин жамиятга ҳам шунчалик кўпроқ фойдаси тега бошлайди. Президентимизнинг «Деҳқон бойиса, юрт бойийди» деган гапларини ана шу ҳақиқатларнинг хулосаси деб тушуниш мумкин.

Қонун қабул қилинди, энди ҳамма нарса ҳал бўлди, дегани эмас. Буни, аксинча, сессияда таъкидланганидек, биринчи қадам, деб тушунмоқ керак. Иккинчи, яъни асосий ҳамда амалий қадам деҳқонларнинг ўзларига боғлиқ. Ҳар қандай қонун эҳтиёжга айлангандагина тўлиқ амал қила бошлайди. Бунинг учун, табиийки, деҳқонлар уларни ўқиб, ўрганмоқлари ва амал қилмоқлари керак.

Қурбон АМИРҚУЛОВ, 136-Бойсун сайлов округидан депутат:

— Мазкур сессия мамлакатимиз тарихи солномасидан алоҳида жой олади, деб ўйлайман. Чунки унда давр талаб этаётган, барча соҳаларда ислоҳотларни чуқурлаштиришга қаратилган муҳим қонун лойиҳалари муҳокама этилмоқда ва қабул қилинмоқда.

У кўтаринки руҳ, ишчанлик кайфияти билан бошланди. Сессияда қишлоқ хўжалигида ислоҳотларни чуқурлаштиришга доир қонун лойиҳалари биринчи галда муҳокама этилди. Ер кодекси, Қишлоқ хўжалик ширкати, Фермер хўжалиги, Деҳқон хўжалиги тўғрисида қонунлар қабул қилинганлиги, «Давлат ер кадастри тўғрисида»ги қонун лойиҳаси биринчи ўқишда маъқулланганлиги қувонарли ҳолдир.

Айтиш лозимки, мустақиллик йиллари давомида қишлоқ хўжалигини ислоҳ қилиш ва ривожлантириш йўлида амалга оширилган чора-тадбирлар бу тармоқда сезиларли ютуқларга эришиш имконини берди. Лекин ўтказилаётган ислоҳотларнинг самарадорлиги талаб даражасида бўлиши учун, ҳуқуқий асос зарур эди. Сессияда қабул қилинган қонунлар қишлоқ хўжалигига доир ана шу «кемтиклик»ни тўлдиради, тармоқни тубдан ислоҳ қилиш билан боғлиқ кўплаб омил ва имкониятларни ишга солишга йўл очади.

Президентимизнинг сессияда сўзлаган нутқи мени беҳад тўлқинлантирди. Йўлбошчимиз таъкидлаб ўтганларидек, мамлакатимиз ҳаётида рўй бераётган ўзгаришлар янги қадамлар ташлашимизда бизга куч-қувват бағишламоқда.

Тўрабек ДОЛИМОВ, 60-Олот сайлов округидан депутат:

— Бугун мамлакат тақдири, халқимиз қўлга киритган истиқлолни мустаҳкамлаш ва уни қадрлаш, жамият равнақи учун барча соҳаларда мустақилликка эришиш бизнинг фаоллигимиз билан боғлиқ. Депутатлар барча қўмиталар ўртага ташлаган масалалар юзасидан тугал фикрга эга эканлиги қувончли ҳол. Шу боис сессияда ҳар бир масалага дахлдорлик билан ёндашиш туйғуси устуворлигини кузатиш мумкин.

Энг муҳими, кишилар онгида кескин ўзгаришлар юз бермоқда. Одамлар энди англаяпти, бамайлихотирлик — ютқазиш. Шу кунлардаги имкониятни қўлдан бой бериш — ўз йўлимизга ғов қўйиш. Ҳуқуқий демократик давлат пойдеворини мустаҳкамлашни эса жамоат фаоллигисиз тасаввур қилиб бўлмайди, албатта. Яна бир жиҳати, жамиятимизда рўй бераётган туб ислоҳотлар замирида Инсон ва унинг бахт-иқболи, тақдир-аъмоли учун куюнчаклик бор. Шу боиски, халқ ўз ҳаётининг қонуний меъёрлар билан ҳимоя қилинаётгани ва ижтимоий жиҳатдан муҳофаза этилаётганини тушуниб етаяпти. Шу боиски, Ватан тушунчаси одамларнинг ботинида шаклланмоқда.

Абдулла АБДУНАЗАРОВ, 220-Ғузор сайлов округидан депутат:

— Сессияда қабул қилинаётган барча қонун лойиҳалари келажагимиз тараққиёти ва бугунги истиқлолимизнинг чексиз имкониятларидан далолат беради. Қисқа вақт ичида юртимизда барпо этилган барча иншоотлар халқимизнинг эртанги кунга нисбатан юксак орзу-умидлар билан яшаётганлигининг яна бир далилидир. Қисқаси, Президентимиз таъбирлари билан айтганда, Ўзбекистон улкан қурилишлар майдонига айланмоқда. Бунда, албатта, сессияда қабул қилинаётган қонунларнинг аҳамияти ҳам беқиёс. Шунингдек, кеча қабул қилинган «Чет эллик инвесторларнинг ҳуқуқларини ҳимоя қилиш кафолатлари ва чоралари тўғрисида»ги қонуннинг бош ўзаги, халқ тили билан айтганда, ривожланиш сари юз бурган юртимизнинг ҳуқуқий пойдеворларидан биридир.

Сессия қизғин, ишчанлик руҳида ўтмоқда. Депутатларимиз ҳар бир масалани чуқур таҳлил этаяптилар. Келажак учун масъуллик ҳисси уларни шунга ундамоқда.

Етуклик сари дадил одимлаётган Ватан!

Уйғаниш муборак бўлсин!

Исмат ХУДОЁРОВ,
Қўчқор НОРҚОБИЛ,
Ойбек РАҲИМ,
«Халқ сўзи» мухбирлари.

Ёзёвон тумани марказида барча қулайликларга эга бўлган тиббий хизмат шохобчаси — шифохона фойдаланишга топширилди. 52 ўринга мўлжалланган мазкур шифо маскани замонавий тиббиёт асбоб-ускуналари билан жиҳозланган. Мутахассисларнинг эътирофича, махсус ихтисослашган бундай шифохоналар республикамиз туманларида саноқли ҳисобланади. Энди улар сафига Ёзёвон юқумли касалликлар шифохонаси ҳам қўшилди.

СУРАТЛАРДА: биринчи тоифали шифокор Оллаёр Тожиалиев; шифохонанинг умумий кўриниши.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛ олган суратлар.

ПИЛЛАЧИЛИК

НАСИБАСИ БУТУН БЎЛАДИ

Гулистон тумани ҳокими қабулхонасида бир воқеанинг гувоҳи бўлдим.

Электр токидан ўт чиқиб, уйининг томи зарарланган, «Боёвут» деҳқон-фермер хўжалигида яшовчи Ойкарам Саримсоқова:

— Мен куйиб кетган нарсалар масаласида келмадим. Нарсани одам топади. Ҳоким бува, уйимнинг томини таъмирлашга ёрдам беринг, эрта-индин қурт берса, уни боқиш керак бўлади.

Ўтбосар Абдиев опанинг ҳимматига тан берди. Уйининг томи таъмирланадиган бўлди.

— Ҳар йили икки қути ипак қурти боқаман, — дейди опа муаммо ижобий ҳал бўлганидан қувониб. — Режани бажармаган йилим бўлмаган. Бу йил ҳукуматимиз биз пиллакорларни ўйлаб Фармон чиқардими, демак ишимиз янада юришиб кетади.

Сир эмас, кейинги йилларда кўпгина хўжаликларда ипак қурти боқувчилар сони камайди, ишончсизлик оралаб қолди. Чунки қилган меҳнатинг қадрланмаса, пилла етиштираман деб ҳаловатингдан кечсангу биров эътибор бермаса. Пиллакорларга берилиши лозим бўлган маош ойлаб, ҳатто йиллаб чўзилса. Устига-устак, дўконларда ўтмай қолган матоҳлар пилла учун ҳақ деб тарқатилса... Меҳнатингдан манфаат кўрмасанг. Не-не машаққатлар билан етиштирган ҳосилинг омборларда йиллаб туриб қолса...

— Республикада пиллачилик соҳасини бошқариш тизимини такомиллаштириш тўғрисида Президентимизнинг Фармони ва Вазирлар Маҳкамасининг қарори пиллакорларда ўз меҳнати пировард натижасига бўлган ишончни оширди, — дейди Гулистон тумани пилла тайёрлаш идораси бошлиғи Абдурашид Турдиев. — Меҳнатга муносабат ўзгарди. Ҳозирда ипак қурти парваришлаш истагини билдирганлар сони кескин ошди.

Туманда бу йил 1450 қути ипак қурти парваришланиб, 57 тонна олий сифатли пилла топшириш режалаштирилган. Ҳар бир килограмм пилла учун ўртача 120 сўмдан ҳақ тўланади. Режадан ортиқ ҳосил учун эса устама ҳақ олиши алоҳида қайд этилган. Ҳозир туман пиллакорлари ипак қурти парваришлашни бошлаб юборишди. Шунингдек, мавсумолди юмушлари ҳам авжида. Мавжуд 85 гектар майдондаги тутзорлар маъданли ва маҳаллий ўғитлар билан озиқлантирилиб, суғорилди. Ипак қурти боқиш истагини билдирганларнинг шароити ўрганилди, зарур сўкичаклар ва дасталар тахт қилиб қўйилди. Мақсад аниқ — бу йил ҳар қачонгидан юқорироқ ва сифатли ҳосил олиш.

Ҳукуматимиз томонидан жорий йил ҳосили олдидан 1 миллион 439 минг сўм кредит берилгани ҳам пиллакорлар кайфиятини кўтариб юборди. Айни пайтда пиллакорларга ҳар бир қути уруғ учун 900 сўм пул, бир қоп ун тарқатила бошланди. Шунингдек, тумандаги барча хўжаликлар ўз ҳудудларида яшовчи пиллакорларни ёғ, гуруч ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотлари билан муттасил таъминлаб боришни зиммаларига олдилар. Етиштирилган ҳосил учун икки ой мобайнида ҳақ тўланиши аниқ мақсад қилиб қўйилган.

Хулоса қилиб айтганда, туман пиллакорларининг ниятлари бутун. Йилнинг якуни унинг қандай бошланганига боғлиқ, дейишади. Қурт боқишнинг оғир юкини елкасига олган пиллакорнинг бу йил димоғи чоғ, умидлари аниқ мақсад билан уйғунлашган. Ўтган йиллар етиштирган ҳосилни кимга топширишни билмай омборларда йиллаб туриб қолган ноёб хомашёнинг бугун эгаси бор. Ўзбекистон ипаги шуҳратини қайта тиклаб, эл аро достон қиладиган эътиборли ташкилот — «Ўзбек ипаги» мустақил уюшмаси бор. Шу боис ҳам туман аҳли йилнинг тўнғич ҳосилига умид кўзини тиккан. Нияти бутун халқнинг насибаси ҳам бутун бўлади.

Мавжуда ТОЖИБОЙ қизи,
«Халқ сўзи» мухбири.

ИФТИХОР

ЎЗБЕК АТЛАСИНИНГ ШУҲРАТИ

Америка Қўшма Штатлари билан Ўзбекистон Республикаси ўртасида ўрнатилган самарали маданий-маърифий алоқалар тобора ривожланиб бормоқда. Вазирлар Маҳкамасининг Фармойишига биноан маданият ва санъатимизнинг бир гуруҳ арбоблари Вашингтон шаҳридаги "Саклер" галереясида ўтказилган "Марказий Осиёнинг нафис ипаклари — Икат" кўргазмаси очилишида иштирок этиши ҳам фикримизнинг далилидир. Биз делегация раҳбари, Ўзбекистон Бадиий академияси раиси Турсунали Қўзиевдан ана шу сафар тўғрисида сўзлаб беришни сўрадик.

— Ўзбекистон халқ амалий санъатининг энг қадимги, бетакрор турларидан бири - атласчиликдир,— дейди Т. Қўзиев. — Ҳунармандликнинг бу турига бутун жаҳонда қизиқиш катта. Ҳатто Америкадаги "Метрополитен" музейида Марказий Осиё атласлари намуналаридан катта кўргазма ташкил этилган. У "Ипак олтинга тенг бўлган даврда" деб номланади.

АҚШнинг машҳур жамоат ва маданият арбоби Гвидо Голдман — Марказий Осиё халқ амалий санъати шайдоси. У кўп йиллардан бери Ўзбекистоннинг миллий ҳунармандлигига қизиқиб келади. Кўплаб санъат муассасалари, хусусан, Бостон нафис санъат музейи бошқарувининг аъзоси бўлмиш Г.Голдманнинг шахсий коллекциясида юртимизда ишланган жуда кўплаб нафис амалий санъат асарларини учратиш мумкин.

"Марказий Осиёнинг нафис ипаклари" кўргазмаси Вашингтондаги энг катта "Саклер" галереясида ташкил этилди. Унинг очилишида Америка Конгресси аъзолари, сенаторлар, БМТ вакиллари, музейлар раҳбарлари, хусусий коллекциялар эгалари қатнашди.

Кўргазмани ташкил этишдан кузатилган асосий мақсад Ўзбекистонда, унга туташ ҳудудларда кенг ривожланган атласчиликни тарғиб қилиш, энг юксак санъат асари даражасига етказилган матолар намуналари билан Вашингтон шаҳри аҳолиси ва меҳмонларини таништиришдан иборат эди.

Ўтган йили Гвидо Голдман хусусий коллекцияси асосида тайёрланган "Икат — Марказий Осиё ипаклари" катта фундаментал каталоги чоп этилган ва бир нусхаси Президентимиз Ислом Каримовга тақдим этилган эди. Каталог мазкур соҳа билан шуғулланувчи олимлар ва санъатшуносларнинг ўрганиши, усталаримиз қадим санъатимизнинг хорижда сақланаётган ноёб намуналари билан яқиндан танишиши учун Ўзбекистон Бадиий академиясига берилди.

Ўзбек халқ амалий санъатининг бетакрор намуналарини тўплаш, сақлаш ва таъмирлаш, уларни жаҳон бўйлаб тарғиб этувчи катта коллекция ҳолига келтиришдаги улкан хизматлари учун Гвидо Голдман Ўзбекистон Бадиий академиясининг аъзоси этиб сайланди. Вашингтонда унга академия аъзоси дипломи ва Бадиий академиянинг Олтин медали топширилди.

Кўргазма ташкилотчисининг таъкидлашича, жуда бой тарихий, маданий меросга эга бўлган ўзбек халқининг юксак бадиий савиясини ифода этувчи кўргазма АҚШда яна бир ой намойиш этилади. Кейин Япония ва бошқа давлатларда кўрсатилади. Келгусида уни Тошкентга ҳам олиб келиш кўзда тутилмоқда.

(ЎзА)

«ХАЛҚ СЎЗИ»ГА ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

ТЕРГОВ ОЛИБ БОРИЛМОҚДА

Таҳририят Сирдарё вилояти Оқ олтин туманидаги У. Носир номли деҳқон-фермер хўжалиги бирлашмасида истиқомат қилувчи фуқаро М. Жуновдан мазкур хўжаликда юз бераётган жиддий камчиликлар ҳақида шикоят хати олганди.

Вилоят ҳокимининг ўринбосари жаноб С. Жабборовнинг хабар қилишича, шу деҳқон-фермер хўжалиги бирлашмаси раиси М. Тўқмоқовнинг мансабини суиистеъмол қилиб, ўз манфаати йўлида хўжалик мол-мулкини ўзлаштирганлиги ва талон-тарож қилганлигига оид шикоят хати Оқ олтин туман прокуратурасига юборилган. Ушбу иш юзасидан дастлабки тергов ишлари олиб борилмоқда.

Тергов жараёнида аниқланган ҳужжатлар юзасидан қонуний қарор қабул қилинганидан сўнг шикоят хати бўйича қўшимча ахборот берилади.

ЛАВОЗИМИГА НОЛОЙИҚ ДЕБ ТОПИЛДИ

Қашқадарё вилояти Ғузор туманидаги Мартепа маҳалласида истиқомат қилувчи 1-гуруҳ ногирони Нормат Саидов 1996 йилнинг октябрь ойида акция сотиб олиш учун 20 минг сўм пул тўлаганлиги, лекин шу пайтгача ундан наф кўрмаганлигидан норози бўлиб таҳририятга шикоят хати йўллаганди.

Вилоят ҳокимининг ўринбосари — вилоят давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш бошқармаси бошлиғи жаноб Й. Қораев мазкур шикоят хати юзасидан қуйидагиларни билдиради:

Ғузор туман хусусийлаштириш бўлими бошлиғи Шокир Бердиев фуқаролар ўртасида акциялар сотиб олишнинг тартиби бўйича етарли даражада тушунтириш ишлари олиб бормаган. Акция сотиб олиш учун олдиндан пул маблағлари тўлаган фуқароларга акцияларни ўз вақтида брокерлик идоралари ёрдамида акция сотиб олиб бериш (олди-сотди шартномаларини расмийлаштириш, акцияларни ёки акция сертификатларини олиб бериш) бўйича ўз вақтида зарур тадбирларни кўрмаган. Ана шундай сансалорликка йўл қўйганлиги учун у лавозимига нолойиқ деб топилиб, ўз вазифасидан озод этилди.

«БОЗОР БЕДАРВОЗА ЭМАС»

Газетанинг шу йил 4 апрель сонида чоп этилган мазкур мақола, — дейилади Тошкент шаҳар деҳқон, буюм бозорлари ва ярмаркалари акциядорлик жамиятлари уюшмаси бошқарув раиси вазифасини бажарувчи жаноб Н. Шокировнинг таҳририятга йўллаган жавоб мактубида, — бозор акционерлик жамиятлари бошқарув раислари иштирокида ўтказилган мажлисда ҳар томонлама кўриб чиқилди. Унда кўтарилган масалалар — савдо ва озодалик қоидаларига риоя этиш, олибсотарларга қарши кураш, гўшт савдоси муаммолари, нон сотиш расталарини ташкил этиш, шаҳар бозорларида санитария ҳолатини яхшилашга доир таклиф-мулоҳазалар ўринли деб топилди.

Ҳар бир бозор бошқарув раисига савдо ва озодалик қоидаларига риоя этиш, тош-тарозилардан фойдаланиш бўйича ташкил этилган комиссиялар ишини жонлантириш ҳамда бу ишлар оқибат натижаси учун шахсан масъул эканликлари яна бир бор таъкидланди. Нон савдосини тартибга солиш бўйича тадбирлар белгиланди, расталар иши тартибга келтирилди, сотувчилар этак ва енглик билан таъминланди, удар санитария китобчасини СЭС билан келишилган ҳолда расмийлаштиришмоқда.

Шунингдек, гўшт савдосини тартибга солиш, Эски жўва бозорида машина ва юк ташиш аравачаларида гўшт сотишни тақиқлаш мақсадида гўшт сотиш майдони қайта таъмирланмоқда, музлатгич хоналари ўрнатиш, раста устини ёпиш бўйича лойиҳа ишлари ниҳоясига етказилди. Келгусида «кушхона» ишини қайта тиклаш режалаштирилган. Отчопар буюм бозорида ҳам хонадонларда тайёрланган овқатларни сотиш билан шуғулланувчи тадбиркорлар учун санитария-гигиена талабларига жавоб берадиган алоҳида жойлар қуриш мўлжалланмоқда.

Ушбу белгиланган вазифаларнинг ижроси уюшмамиз бошқаруви томонидан қаттиқ назорат остига олинди.

ҲАМКОРЛИК РОБИТАЛАРИ

Андижон вилоятининг Жалолқудуқ туманидаги аҳоли зич жойлашган Ойим қишлоғида "Ас-Ойим-Текстил" янги ўзбек-турк қўшма корхонаси ташкил этилди. Яқин орада цехлар қурилиши ниҳоясига етади. Айни пайтда маҳаллий аҳолидан 500 дан ортиқ киши танлаб олиниб, уларнинг малакасини оширишга киришилган.

ҚИШЛОҚДА ҚЎШМА КОРХОНА

Андижон вилояти "Маҳаллий саноат" ишлаб чиқариш-савдо акциядорлик компаниясининг "Бунёд-М" акциядорлик жамияти жамоаси билан Туркиянинг йирик "Астоп" фирмаси ташқи бозор учун маҳсулот ишлаб чиқаришга мўлжалланган бу корхона таъсисчилари бўлди. Мазкур қўшма корхонанинг барпо этилиши мамлакатимизнинг сармоя дастурига киритилган.

Объектнинг умумий лойиҳа-смета қиймати 42,3 миллион АҚШ долларига тенг. Корпусларни "Андижонсувқурилиш", "3-агросаноатқурилиш" трестлари бригадалари, бошқа пудратчи ташкилотлар бунёд этмоқда. Қурилиш учун "Пахтабанк" кредит ажратган. Маҳаллий ҳокимиятлар ҳам янги қурилишга катта эътибор билан қарамоқда.

"Ас-Ойим-Текстил"нинг йилига 4 минг 365 тонна калава ишлаб чиқариш қувватига эга бўлган биринчи навбати бу йилнинг ўзида ишга туширилади.

К.НИЗОМОВ,
ЎзА мухбири.

«ЎЗМЕВАСАБЗАВОТИМПЭКС»

очиқ турдаги акционерлик жамияти

Ўз акционерларига 1998 йилнинг 28 май куни соат 10.00 да 1997 йил якунлари бўйича акционерларнинг умумий йиғилишини ўтказишини маълум қилади. Йиғилиш Тошкент шаҳри, Лоҳутий кўчаси, 16-А уйда ўтказилади.

Акционерлар соат 9.00 дан бошлаб рўйхатга олинади. Акционерларнинг умумий йиғилишида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлган акционерларнинг рўйхати 1998 йил 28 апрелда тузилган.

Жисмоний шахслар — шахсни тасдиқловчи ҳужжатларини ва акционернинг сертификатларини;
юридик шахслар — ишонч хати ва акционерларнинг сертификатларини кўрсатишлари лозим.

Кун тартибидаги масалалар :

1. *Жамиятнинг 1997 йил молия-хўжалик фаолияти якунлари ҳақида ҳисобот.*
2. *Тафтиш комиссиясининг хулосаси, бухгалтерия балансини, фойда ва зарарларнинг ҳисоб варағини тасдиқлаш.*
3. *Жамиятнинг фойдасини тақсимлаш, дивидендларни тўлаш тартиби, миқдори ва вақти тўғрисида.*
4. *Жамиятнинг аудиторини тасдиқлаш.*
5. *Кузатув кенгаши ва тафтиш комиссиясининг аъзоларини сайлаш.*
6. *Турли масалалар.*

Кун тартибидаги масалалар ҳақида маълумот олиш учун қуйидаги манзилга мурожаат қилишингиз мумкин:

Тошкент шаҳри, Лоҳутий кўчаси, 16-а уй.
Тел. 56-37-80, 56-30-12, 56-28-24.

613

ТУРМУШ ЧОРРАҲАЛАРИДА

ОИЛА ЯХШИ – БОЛА ЯХШИ

Одобли ўғил, одобли қиз ота-онанинг бахти. Қариндошлар ҳаваси. Жамият таянчи. Ҳаё-иболи фарзанд оқил оилаларда камол топади. Эр яхши, хотин яхши, бола яхши.

Оилаларнинг чил-чил синишига сабаблар кўп. Ўзаро келишмовчиликлар, қайнона ва қайнотанинг таъсири деймизми. Хуллас турли-туман. Бироқ, никоҳнинг бекор бўлиши даражасига етишида ичкиликка ружу қўйиш, хиёнатга қўл уриш кўп учрайди. Бизга фуқаро Т. Шокирова никоҳни бекор қилиш ҳақида мурожаат қилди. У ўз аризасида ажралишга мажбур бўлган талай важларни келтирган. Хусусан, эрининг хиёнати, ичкилик ичиб тўполон қилиши, оилада носоғлом вазиятни туғдирганлигини айтади. Бу фарзандларининг тарбиясига салбий таъсир этаётганлигини уқтиради. Суд ушбу аризани кўриб чиқиб, томонларнинг ярашиш йўлини қидиришлари, бир-бирларини авф этишга ҳаракат қилишлари учун 6 ой муҳлат берди. Лекин кўнгил ойнаси синса бекор экан. Рўзғорга оралаган хиёнатни аёл кечира олмади. Эр ичишдан тийилмади. Натижада уларнинг никоҳлари бекор қилинди. Ҳали ота меҳрига, ота йўл-йўриғи, насиҳатига (агар айта билса) тўймаган икки норасида гўдак она қарамоғида қолди. Энди у болаларнинг тақдири не кечади? 'Ота меҳрини нима босади?

Фарзанд туғилган кун оилада тўй бўлади. Яқинлар, қўни-қўшни севинишади. Табриклар ёғилади. Лекин ўша фарзанд номаъқул йўлга кирганини кўриб, кўпинча тилимизни тишлаймиз. Ота-онаси, қариндош-уруғини огоҳлантирмаймиз. Инсон бир-бирига фақат қувонч кунидагина эмас, оғир тоя ётган болани тиклаб қўйишгаям керак! Кечагина туғилганидан хурсанд бўлганимиз — йигит-қизнинг тақдири, бекаму кўст, ақл-идрокли бўлиши наҳот бизга бефарқ бўлса. Бутун умримиз маҳаллада ўтади. Унда яшовчи ҳар бир оила, шахс шу аҳил жамоа кўз ўнгида шаклланади. Фуқаронинг ҳаёт тарзи, унинг нимага қодиру муҳтожлигини маҳалладан кўра кўпроқ биладиган идора йўқ. Шунинг учун ҳам инсонга, оиласига қўшнилари, маҳалласи берадиган баҳо энг холис баҳодир. Бироқ, ҳукуматимиз томонидан маҳаллаларга берилган ҳуқуқий ишонч гоҳо самарасини етарли бермаётганлигини ҳам айтиб қўяй. Оилада меҳр-оқибат йўқолиб, туғишганлар ўртасида мулкий низо кучайганлигини кўряпмиз. Айрим хонадонларда отанинг бола, боланинг ота-она олдидаги бурчи унутиб қўйиляпти. Маҳаллалардан баъзилари бунга бефарқлар. Икир-чикир ёки айрим тадбирлардан ортмаяпти.

Туманимиздаги Конституция кўчасида бир аянчли воқеа содир этилди. Ичкиликка муккасидан кетган Л. Юнусов отасининг олдига маст-аласт ҳолда келади. Ҳеч қандай сабабсиз саксон беш ёшли чолни уради. Қарияга тан жароҳати етказади. Бетофиқ фарзанднинг айшу ишрат домига тушганидан қўни-қўшни, уруғ-аймоқ, маҳалла аҳли бехабар, деса бўладими? Ундаги жоҳиллик сурункали равишда спиртли ичимлик истеъмол қилганидан эмасми? Унинг илгари кўчада чайқалиб юрганини ҳеч ким кўрмаган, дейиш ҳаётдан йироқ гап.

Ҳали туғишганлар мулк талашаётирлар, дедик. Афсуски, баъзи фарзандлар ҳам ўз падари бузрукворларининг мулкига кўз олайтиришаяпти. А. Авлоний кўчасида яшовчи С. Йўлдошев ариза билан мурожаат қилди. Суддаги иш ҳолатларида аниқланишича, отанинг қизи қалбакиликка қўл урган. Отанинг розилигини олмай у яшаётган уйнинг 1/5 қисмини ҳадя қилиш тўғрисида шартнома тузган. Турли баҳоналарни ўйлаб топиб, алдаш йўли билан уйга эгалик қилмоқчи бўлган. Аросатда қолган Йўлдошев қизи устидан судга арз қилишга мажбур бўлган. Албатта, суд ушбу низони даъвогар фойдасига ҳал қилди. Бу аслида ҳазм қилиб бўлмайдиган факт. Ота-она фарзандни дунёга келтирса, едириб-ичирса, ўзи киймаганини унинг эгнига илса-да, қиз бунинг эвазига ота мулкига кўз олайтирса. Уят эмасми бу? Уят.

15 дан 18 ёшгача бўлган давр ўсмирнинг энг нозик, энг мураккаб лаҳзасидир. Шу ёшда унинг онги, хулқи, ахлоқи, маънавий қиёфаси тугал шаклланади. Ҳали ҳаётнинг аччиқ-чучуғини тотмаган, суяги қотмаган ўсмирни қаёққа тортса, ўша томон эгилади ёки эргашади. Демак, ота-она, дўст-ёрлар ўша маҳал баҳамжиҳат бўлиб, ўсмирнинг тарбияси, илми, маънавияти, қисқаси ҳар қадамини ўлчаб юрмоқлари эътиборга моликдир. Мана, биргина мисол. Бошлиқ даҳасидаги 12- уйда яшовчи А. Сайдулина ҳали 18 ёшга тўлмаган. У бебошлик, назоратсизлик туфайли ёмонларга эргашади. Шериклари билан ўзаро жиноий тил бириктириб, босқинчилик қилади. Фарзандлари кайф устида бировнинг рўзғорини алғов-далғов қилаётган дамда А. Сайдулинанинг ота-онаси ўз уйларида бемалол ўтиришарди. Фарзандлари қаёқда, ким билан юрганлигини ўйлаган ҳам эмаслар. Фақат терговдавомида бундан хабар топишган.

Мен аёллар томонидан содир этилаётган жиноятларни фожиа, деб биламан. Туманимиз судида ўтган йили 85 нафар аёл судланган.

Энди бундан чиқадиган хулоса нима? Содир этилаётган жиноятларнинг «муаллиф»лари осмондан тушмаган. Ердан ҳам чиқмаган. Тайинли бир оила фарзанди. Оила бус-бутун, бежирим, салоҳиятли бўлса, кўнгилсизликларнинг олди олинарди.

Қаҳрамон МИРЗАЖОНОВ,
Яккасарой туман судининг раиси.

МЕРОС

ТАРИХ ЭНГ УЛУҒ МУАЛЛИМ

Аждодларимиз қолдирган улкан маънавий мерос бизнинг фахримиз, ғуруримиз, ифтихоримиздир. Шу боис, дунё халқлари бизнинг Ватанимизга ҳавас билан қарашади. Ҳақиқатдан ҳам бу қутлуғ замин жаҳонга улуғ зотларни етказиб берди. Дунё маънавий оламининг энг азиз сиймолари биз яшаб турган заминда таваллуд топганлигидан фахрланмай бўладими?

Тарихий ўзликни англаш энг буюк ифтихордир. Республикамиз Президенти ташаббуси билан халқимизнинг бой миллий маданий-маърифий тарихини ўрганиш борасида катта амалий ишлар бошлаб юборилди. Айниқса, республика Вазирлар Маҳкамаси томонидан 1996 йил 16 декабрда қабул қилинган «Ўзбекистоннинг янги тарихини тайёрлаш ва нашр этиш тўғрисида»ги қарор ҳаётимизда катта воқеа бўлди.

Бу қарор республикамиз маънавий ҳаётини янги босқичга кўтаришда алоҳида аҳамият касб этади. Чунки ўз Ватани, аждодлари ҳақида ҳақиқий тарихни билиш бу чин маънодаги ўзликни англашдир. Яқин пайтларгача Осиё халқларининг 99 фоизи саводсиз эди, деб тушунтириб келган шўро мафкураси вакиллари бизнинг миллий маънавий бойлигимизни атайлаб камситдилар. Улуғ саркардамиз Амир Темур қонхўр деб таҳқирланди. Бобурни золим дедилар. Нажмиддин Кубро, Имом Бухорий, Ат-Термизий, Баҳоуддин Нақшбанд каби буюк пирларимизнинг меросидан бебаҳра бўлиб келдик. Ойни этак билан ёпиб бўлмаганидек, тарихни ҳам инкор этиш мумкин эмаслигини вақт кўрсатди. Энди фарзандларимиз шўро ғояларига бўйсундирилган, ёлғон ва бўҳтонларга бурканган тарихни эмас, балки тараққиётнинг, маънавиятнинг, миллатнинг кўрки бўлган Туронзамин тарихини ўрганмоқда.

Модомики, бугун Ўзбекистоннинг янги тарихини яратишга киришилган экан, бу жараёнда Навоий вилояти ҳудудидаги тарихий воқелик ҳам ўз ифодасини топади, деб ўйлаймиз.

Навоий вилояти ҳудуди ҳам олис ўтмишдан ҳикоя қилувчи тарихий обидаларга бой. Ўрганиб чиқилган манбаларнинг хулосасига кўра, ҳозирги вақтда вилоят ҳудудида 430 та тарихий-археологик ва санъат ёдгорликлари рўйхатга олинган. Уларнинг 39 таси республика тарихий ёдгорликлар рўйхатига киритилган, 391 таси эса маҳаллий аҳамиятга эга ёдгорликлардир.

Кармана ана шундай тарихий ёдгорликларга бой бўлган муборак макон ҳисобланади. Қадимдан бу қўҳна шаҳар Самарқанд ва Бухорони, бутун Мовароуннаҳрни бирлаштириб турган қутлуғ даргоҳ ҳисобланган. Соҳибқирон Амир Темур бу қадимий юртни зиёрат айлагани бугун тарихий ҳақиқатдир.

Кармана атрофида юксак меъморчилик намуналарини ўзида мужассамлаштирган тарихий обидалар бугун олис ўтмишимиз маданиятидан дарак бериб турибди. Работи Маликтарихнинг ана шундай ўлмас обидаларига киради. Тарихий манбаларга кўра, Мовароуннаҳрда 44 та катта-кичик сардоба мавжуд бўлган. Работи Маликдаги сардоба ўша даврнинг энг йирик сув иншоотларидан ҳисобланади.

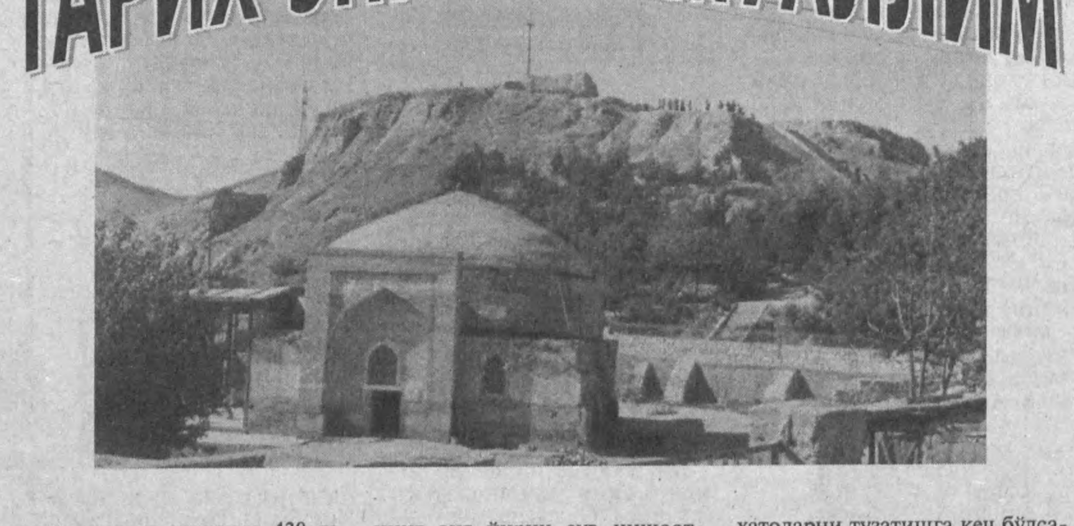

Салкам ўн асрлик тарихга эга бўлган Сардоба асримизнинг йигирманчи йилларигача ўз қиёфасини бус-бутун сақлаган. Йигирманчи - ўттизинчи йиллардаги тўс-тўполонлар даврида халқимизнинг бу тарихий меъморчилик обидаси вайрон бўлди.

Кейинги етмиш йил мобайнида Работи Малик ва Сардоба каби тарихий обидаларга умуман эътибор бўлмади. Оқибатда юртимизнинг муборак жойлари авлодлар хотирасидан кўтарилди. Яқинда вилоят ҳокимлиги ушбу тарихий жойни қайта таъмирлаш тўғрисида қарор қилди.

Қосим Шайх хонақоси ва Қосим Шайх ҳазратларининг маънавий-маърифий ҳаётимизда тутган ўрнини дунё халқлари яхши билишади. Шуни айтиш керакки, кейинги икки йил давомида Қосим Шайх хонақоси таниб бўлмас даражада ўзгарди. Бироқ «қизил империя» даврида мазкур обида эътибордан четда эди. Унга эскилик ўчоғи деб қаралди. Уни хурофот маркази ҳисоблаган «билимдонлар» обиданинг ниҳоятда мукаммал меъморий ҳодиса эканлигини англаб етмадилар. Аждодларимиз қолдириб кетган улкан тарихий обидани тан олмадилар. Бугун ўша хатоларни тузатишга кеч бўлсада, киришилди.

Карманадаги Мир Саид Баҳром мақбараси ўз даврининг энг гўзал ёдгорлиги бўлганлиги шубҳасиз. Бу ёдгорлик X-XI асрларда бунёд этилган, деган маълумотлар бор. Олимлар Мир Саид Баҳромни Сомонийлар сулоласи вакилларидан бири деб тахмин қилишмоқда. Чунки бу мақбара Бухородаги Исмоил Сомоний мақбараси қурилишига айнан ўхшаб кетади.

Бир пайтлар Нуротанинг қадимий ва муқаддас жойларини зиёрат—тавоб қилиш қатъиян маън қилинган эди. Чунки Нурота исломий маданиятнинг улкан ўчоқларидан бири ҳисобланган.

Бугун Нурота мамлакатимизнинг энг қутлуғ зиёратгоҳларидан бирига айланди. Бу ердаги қатор тарихий обидалар қайта таъмирланмоқда. Айниқса, Чашма мажмуида олиб борилаётган ишлар диққатга сазовордир.

Нуротага ташриф буюраётган чет эллик меҳмонлар ҳам бу ернинг тарихий обидаларини маданиятнинг юксак намунаси, деб баҳоламоқдалар. Шу боис, бу икки шаҳарнинг аниқ ёшини аниқлаш вақти келди. Масалан, Кармана Наршахийнинг «Бухоро тарихи» китобида Бухоро билан тенг тарихли шаҳар сифатида тилга олинган. Бугун дунё халқлари Қизилқумга ҳайрат ва ҳавас билан қарашмоқда. Чунки Қизилқум бағрида Навоий, Зарафшон ва Учқудуқ каби бирбиридан гўзал шаҳарлар қад ростлади. Бу, албатта, ҳаммамиз учун фахр. Бироқ ҳалигача Қизилқумнинг кўҳна ўтмиши атрофлича ўрганилмаган. Айрим манбаларда Қизилқумда кончилик ишлари минг йиллик тарихга бориб тақалади, дейилади. Эҳтимол, бу фикрларда ҳақиқат бордир. Афсуски, Қизилқумда археологик қазишмалар олиб борган қадимшунос олимларимизнинг илмий хулосаларига эга эмасмиз. Бу хусусда республика Фанлар академияси олимлари бизга амалий ёрдам берадилар, деган умиддамиз.

Яқинда биз вилоятимиз тарихий жойларини ўзида акс эттирган буклет ва альбом тайёрладик. Улар вилоятимизнинг олис тарихидан ҳикоя қилади.

Биз улкан тарихий жараённи бошимиздан кечирмоқдамиз. Бу жараён миллий ўзликни англашдек улуғ вазифаларни қамраб олади. Зеро, қадимий юрт тарихи, кечмишимиз айни пайтда бойлигимиздир. Демак, бизнинг ҳар биримиз бу кунлар учун масъул эканлигимизни унутмайлик.

Азамат ҲАЙДАРОВ,
Навоий вилояти ҳокими ўринбосари.

Спорт

ЎСМИРЛАРИМИЗНИНГ ЎН ТЎРТ МЕДАЛИ

Қирғизистонда ўсмирлар ўртасида кикбоксинг бўйича иккинчи халқаро мусобақа ниҳоясига етди. Марказий Осиё мамлакатларидан 400 нафар кучли спортчи қатнашган бу мусобақада ўзбекистонлик, Тошкентнинг "Биллур" клуби аъзоларидан 30 нафар ўсмир ҳам ўз кучини синовдан ўтказди.

Бу клуб аъзолари халқаро мусобақалардан мукофотсиз қайтмаслиги анъанага айланиб қолган. Ҳамюртларимиз бу гал ҳам команда ҳисобида учинчи ўринни эгаллаб, шахсий биринчиликда бешта олтин, тўртта кумуш ва бешта бронза медалини қўлга киритишди.

Беҳзод Набиев, Юсуф Ханиев, Ҳусайн Қамбаров, Ҳусниддин Сатторов, Салоҳиддин Тўйматов олтин, Ҳусан Ханиев, Акбар Акромов, Раҳим Қамбаров ва Парвоз Юнусалиев кумуш, Самад Фатхуллаев, Алишер Ҳусаинов, Бахтиёр Абдуллаев, Темур Муҳаммадхонов ва Жавлон Соатов бронза медали эгаси бўлдилар.

(ЎзА)

Ўзбекистон Республикаси «Ўзавтотранс» корпорациясига қарашли Ўзавтолицензия бошқармаси томонидан «Совавто-Термиз» халқаро юк ташиш автокорхонаси ҳисобидаги МАЗ-54323 русумли, давлат рақами 01-60 ТСО автомашинасига халқаро йўналишда юк ташишга рухсат берувчи АТ № 0001268 рақамли ЛИЦЕНЗИЯ варақаси йўқолганлиги сабабли ноқонуний, деб ҳисоблансин.

Ўзбекистон Республикаси «Ўзавтотранс» корпорациясига қарашли Ўзавтолицензия бошқармаси томонидан «Совавто-Термиз» халқаро юк ташиш автокорхонаси ҳисобидаги МАЗ-54323 русумли, давлат рақами 01-39 ТСО автомашинасига шаҳар атрофида ва шаҳарлараро йўналишда юк ташишга рухсат берувчи АТ № 0053685 рақамли ЛИЦЕНЗИЯ варақаси йўқолганлиги сабабли ноқонуний, деб ҳисоблансин.

ОБ-ҲАВО

Гидрометеорология Бош бошқармасининг хабар қилишича, 1 майда республикамизнинг барча ҳудудларида ҳаво ўзгариб туради, Қорақалпоғистон Республикаси ва Хоразм вилоятларининг айрим туманларида қисқа муддатли ёмғир ёғади. Айрим жойларда шамолнинг тезлиги секундига 15-20 метрга етади. Кечаси 6-11, кундузи 9-14 даража иссиқ бўлади.

Республиканинг қолган вилоятларида вақти-вақти билан жала қуяди, момақалдироқ бўлиши мумкин. Момақалдироқ вақтида шамол тезлиги секундига 15-20 метрга етади. Бухоро ва Навоий, Самарқанд, Жиззах, Сирдарё, Тошкент ва Фарғона водийсидаги вилоятларда кечаси 11-16, кундузи 15-20 даража иссиқ бўлади. Пойтахт вилоятининг тоғли туманларида вақти-вақти билан жала қуяди, кечаси 4-9, кундузи 8-13 даража иссиқ бўлади.

Қашқадарё ва Сурхондарё вилоятларида кечаси 12-17, кундузи 18-23 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда кечаси 14-16, кундузи 17-19 даража иссиқ бўлади.

1-2 май кунлари Ўзбекистоннинг кўп ҳудудларида, 3 май куни эса Фарғона водийсида ва республиканинг тоғли вилоятларида жала қуйиши кутилади. Тошкент, Навоий, Жиззах, Самарқанд, Қашқадарё, Сурхондарё, Наманган, Фарғона ва Андижон вилоятларининг тоғ ёнбағрида сел келиш хавфи бор.

(ЎзА)

РАҲБАРЛАР ВА ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА!

Ўзбекистон ҳудудида минглаб километр узунликда кабель алоқаси линиялари тортилган ва ишлаб турибди. Республика телекоммуникация тармоқларини реконструкциялаш ва ривожлантириш миллий дастурига мувофиқ алоқа тизими жадал янгиланмоқда, замонавий узатиш тизими билан жиҳозланган янги линиялар ётқизилмоқда.

Транс-Осиё-Европа тола-оптик Шанхай-Франкфурт линияси қурилиши тугалланди. Унинг 1000 км. қисми Ўзбекистон ҳудудидан ўтган. Бизнинг мамлакатимиз ана шу линия воситасида халқаро ахборот тармоғига қўшилади ва бу иқтисодиётнинг ривожига, аҳоли фаровонлигининг ўсишига янги туртки бўлади.

ҲУШЁР ВА ЭҲТИЁТКОР БЎЛИНГ!
АЛОҚА КАБЕЛИНИНГ ШИКАСТЛАНИШИГА ЙЎЛ ҚЎЙМАНГ!

Алоқа линиясининг шикастланиши бошқарув ишларининг қийинлашишига, мамлакат иқтисодиёти учун ғоят муҳим бўлган ахборот узатишларда узилишлар юз беришига, фуқаролар манфаатларининг бузилишига олиб келади.

Алоқа линиясининг бир дақиқа бузилиши, айниқса, халқаро линияда ўнлаб ва юзлаб минг сўм миқдорида зарар етказади.

Ўзбекистон почта ва телекоммуникациялар агентлиги ХИЧБ.

Ўзбекистон Республикаси Макроиқтисодиёт ва статистика вазирлиги Агросаноат комплексини ривожлантириш департаментининг бўлим бошлиғи Бахтиёр Шерматовга онаси

Ҳамида ая АБДУМАЖИД қизининг

вафот этганлиги муносабати билан унинг оила аъзолари ва қариндош-уруғларига чуқур таъзия билдиради.

Тошкент архитектура-қурилиш институти жамоаси «Ўзбек ва рус тиллари» кафедраси катта ўқитувчиси Н.С. Ғуломовага отаси

Суннатулла ҒУЛОМОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети жамоаси иккинчи чет тиллар кафедрасининг доценти Шуҳрат Қориевга волидаи меҳрибони

Саодат ая ОТАХОНОВАнинг

вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Давлат божхона қўмитаси раҳбарияти ва шахсий таркиби қўмита ходими Сайфулло Абдуллаевга онаси

Моҳи ая АБДУЛЛАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Ўзбекистон Хотин-қизлар қўмитаси Тошкент шаҳар Яккасарой тумани ҳокими ўринбосари, туман хотин-қизлар қўмитаси раиси, республика «Иқтисодчи ва тадбиркор аёллар» уюшмаси раиси

Гўзалхон ҒАФУРОВАнинг

бевақт вафоти муносабати билан унинг оила аъзолари ва қариндош-уруғларига чуқур ҳамдардлик билдиради.

Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент давлат техника дорилфунуни ректорати ҳамда касаба уюшмаси республикада хизмат кўрсатган фан арбоби, профессор Мавлон Назаровга ўғли

Наримон НАЗАРОВнинг

бевақт вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

Бош муҳаррир
Аббосхон УСМОНОВ

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

БЎЛИМЛАР:
Парламент 133-57-34;
Ҳуқуқ ва қонунчилик 136-07-94;
Иқтисодиёт 136-36-65;
Қишлоқ хўжалиги 136-37-85
Маънавият 136-35-60, 132-10-65;
Хатлар 136-29-89, 133-07-48;
Фан, туризм, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик 132-12-08;
Халқаро ҳаёт 132-11-15;
Котибият 133-10-28;
Эълонлар 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 0001
Буюртма Г — 019, 35059 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган.
Қоғоз бичими А—2
Газета IBM компьютерида терилди ва оператор Сергей ЛУКИН томонидан саҳифаланди.

© МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Навбатчи муҳаррир — Н. Тошев.
Навбатчи — А. Жўраев.
Мусаҳҳиҳ — Ф. Усмонов.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41.
Босишга топшириш вақти—21.00 Босишга топширилди: 00.25 1 2 3 4 5 6